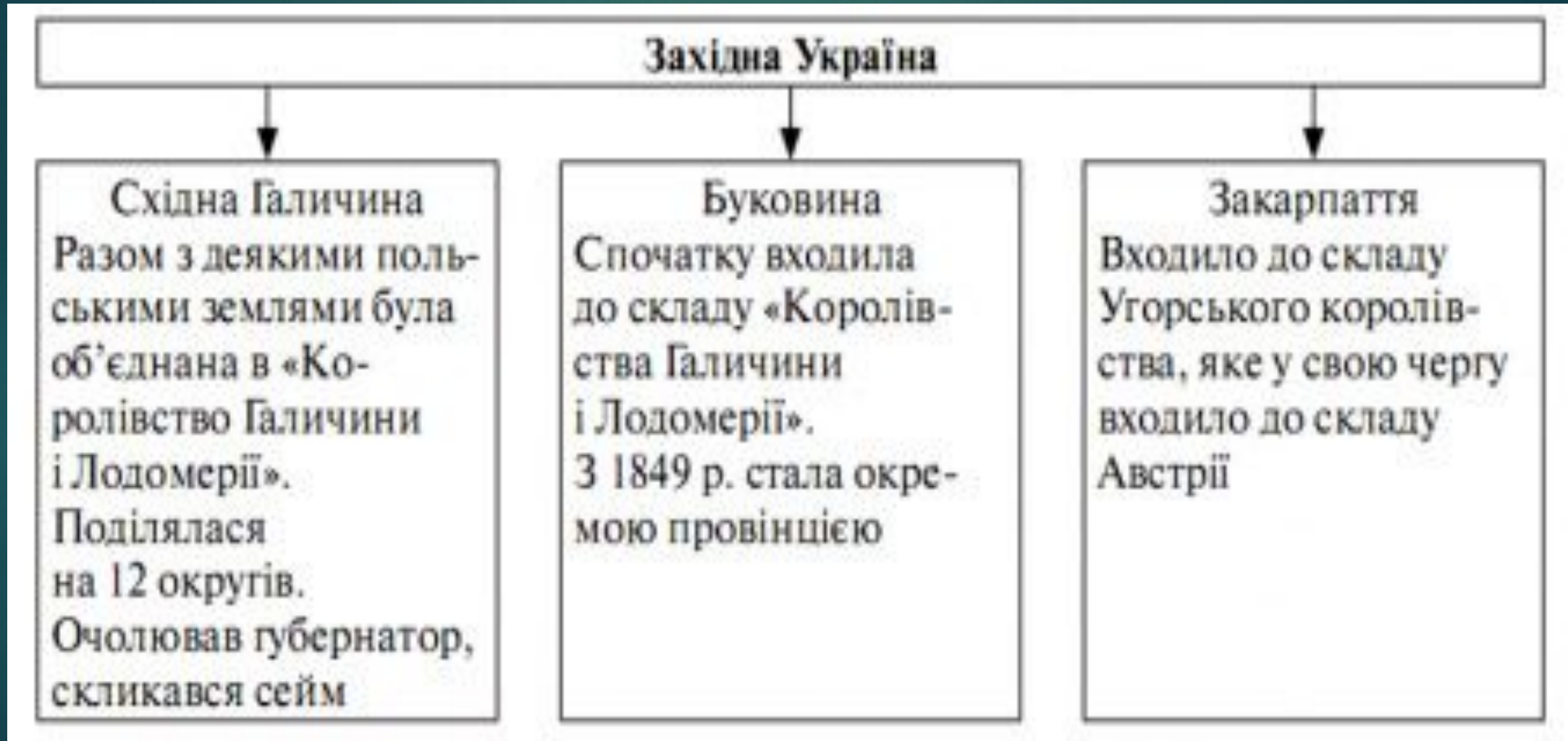

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ АВСТРИЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ НАПРИКІНЦІ ХVІІІ – У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.

1. АДМІНІСТРАТИВНО - ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПОДІЛ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ
2. ПОЧАТОК НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ. ДІЯЛЬНІСТЬ
«РУСЬКОЇ ТРІЙЦІ». АЛЬМАНАХ «РУСАЛКА ДНІСТРОВА».
3. ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ РЕВОЛЮЦІЇ
1848–1849 РР.
4. ДІЯЛЬНІСТЬ ГОЛОВНОЇ РУСЬКОЇ РАДИ (1848–1851 РР.).
5. ПЕРШИЙ ДОСВІД ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

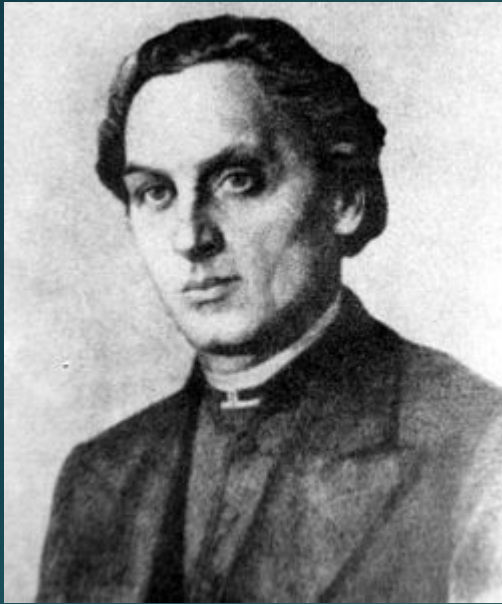
Адміністративно - територіальний поділ західноукраїнських земель

Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністрова».

- ▶ Переломною подією в історії національного відродження стала діяльність «Руської трійці» (1833—1837)рр., до якої належали молоді студенти богослов'я Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич і Яків Головацький.
- ▶ Головною постаттю у цій групі став М. Шашкевич.
- ▶ Члени гуртка, на який поширювалася назва «Руська трійця», підготували до друку збірку поезій рідною мовою, у якій виразно прозвучав заклик до єднання народних сил, до національного пробудження. Збірку не про- пустила цензура.

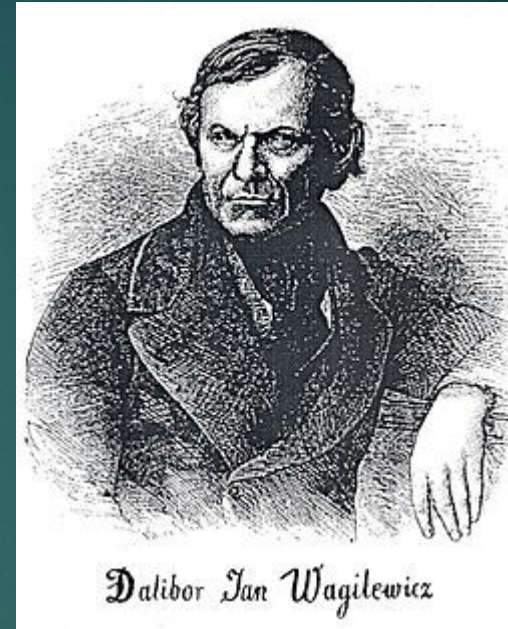
- ▶ У 1837 р. стараннями Я. Головацького збірку (альманах) під назвою «Русалка Дністровая» вдалося видати у Будапешті.
- ▶ В альманасі були вміщені народні пісні, думи, перекази, історичні документи, що розкривали героїчне минуле, заняття і побут, культуру українського народу.
- ▶ По суті, альманах став політичним маніфестом українського національного руху. Тому не дивно, що власті вороже зустріли «Русалку Дністровую», конфіс-кували й знищили майже весь наклад (крім 250 примірників), а її авторів притягли до судової відповідальності й тривалий час переслідували.

**Маркіян Семенович
Шашкевич 1811-1843**

**Яків Федорович
Головацький 1814-1888**

**Іван Миколайович
Вагилевич 1811-1866**

3-4. Події революції 1848–1849 рр. на західноукраїнських землях. Головна Руська Рада.

- ▶ У 1848–1849 рр. Європу охопила загальноєвропейська демократична революція.
- ▶ В роки революції центром українського національного руху стала Східна Галичина. Його започаткувала група представників греко-католицького духовенства.

- ▶ 2 травня 1848 р. у Львові була заснована перша українська політична організація – Головна руська (українська) рада, котра взяла на себе роль представника українського населення Галичини перед центральним урядом і виконувала її протягом 1848–1851 рр.
- ▶ Раду, яка складалася із 30 постійних членів – представників світської інтелігенції, вищого і нижчого духовенства, очолив єпископ Григорій Яхимович.
- ▶ Друкованим органом Головної руської ради стала “Зоря Галицька” – перша у Львові газета українською мовою, що почала виходити з 15 травня 1848 р.

- ▶ Здобутки:
- ▶ за національну символіку галицьких українців було прийнято синьо-жовтий прапор та герб із зображенням золотого Лева на синьому тлі.
- ▶ Правлячі кола Австрії, ігноруючи вимоги українців, все ж погодилися на запровадження з 1848 р. навчання українською мовою в народних школах та викладання цієї мови як обов'язкового предмета в гімназіях.
- ▶ На початку 1849 р. відкрито кафедру української мови у Львівському університеті. Її першим професором став Я. Головацький.
- ▶ У жовтні 1848 р. у Львові відбувся перший з'їзд діячів української культури і науки. Згідно з рішенням з'їзду у Львові було засновано "Галицько-руську матицю" – культурно-освітню організацію, яка мала завданням видання популярних книг для народу.

- ▶ Важливими були соціальні наслідки революції 1848-1849 рр. Так, було скасовано панщину, селяни отримали повну особисту свободу. Земля, якою селяни користувались, переходила у їх власність. Проте краща земля, общинні землі (ліси, пасовища) залишалися в руках поміщиків.
- ▶ Влітку 1849 р. після розгрому об'єднаними силами Австрії і Росії угорської революції в імперії Габсбургів було відновлено абсолютистський режим з його централістсько-бюрократичною системою. Австрійську конституцію відмінено. Влітку 1851 р. розпущено Головну руську Раду.

5. Перший досвід парламентської діяльності.

- ▶ Вибори до рейхстагу (нижньої палати нового загальноімперського парламенту) в Галичині та Буковині відбулися протягом червня 1848 р.
- ▶ Внаслідок цього зі 100 місць до рейхстагу, визначених для Галичини, русини здобули лише 39, а з 8 місць для Буковини – 5. Серед буковинських депутатів усі п'ятеро були селянами, серед галицьких – 27 селян і 9 представників греко-католицького духовенства.

участь українських депутатів у роботі австрійського конституційного рейхстагу 10.VII.1848 р. – 7.III.1849 р.

